

2023

Regulamin Sędziowski sekcji Gimnastyki Artystycznej

Obowiązujący od 08.02.2023

**Polski Związek
Gimnastyczny**

ul. Ratuszowa 11
03-450 Warszawa

tel. 570 990 303

kontakt@pzg.pl www.pzg.pl

	SPIS TREŚCI:	
1.	Zasady zdobywania kategorii sędziowskich w gimnastyce artystycznej PZG	str.2
2.	Kursy i szkolenia na sędziego IV kategorii w Okręgach	str.2
3.	Regulamin Egzaminu Sędziowskiego organizowanego przez Komisję Sędziowską PZG na III i II kategorię sędziowską	str.3
4.	Kategorie sędziowskie (IV, III, II, I) - wymagania	str.5
5.	Pokrewieństwo	str.6
6.	Komisje sędziowskie	str.7
7.	Rozstrzyganie miejsc ex equo- zasady	str.8
8.	Komisja Kontrolna	str.9
9.	Regulamin powoływania sędzin	str.9
10.	Obowiązki sędziego	str.12
11.	Sankcje	str.14
12.	Protesty do oceny DB i/lub DA	str.15
13.	Weryfikacja potrażeń sędziego liniowego i czasu	str.16

§1

Zasady zdobywania kategorii sędziowskich w gimnastyce artystycznej PZG.

Ewidencję sędziego można składać do Komisji Sędziowskiej tylko w miesiącach grudzień – **styczeń** oraz czerwiec – **lipiec**.

Aktualizacja list sędziów będzie umieszczana na stronie PZG dwa razy do roku, na początku marca oraz września.

§2

Kursy i szkolenia na sędziego IV kategorii w Okręgach

Kursy i szkolenia na sędziego IV kategorii mogą organizować Okręgowe Związki Gimnastyczne i kluby sportowe, zrzeszone w Polskim Związku Gimnastycznym.

WYMOGI FORMALNE:

- a. Osoba prowadząca kurs/szkolenie winna posiadać aktualną, minimum II kategorię sędziowską, Program kursu/szkolenia musi **być przesłany na oficjalnym druku (dostępnym na dysku Google sekcji GA oraz stronie www PZG) do Komisji Sędziowskiej Sekcji Gimnastyki Artystycznej PZG (narlochhn@gmail.com) na minimum 21 dni przed planowaną datą rozpoczęcia kursu/ szkolenia i może się odbyć wyłącznie po zatwierdzeniu przez Komisję Sędziowską.**

Protokół z egzaminu zawierający oceny z egzaminu teoretycznego i praktycznego, osoba prowadząca przesyła do **Komisji Sędziowskiej Sekcji Gimnastyki Artystycznej PZG**, która zatwierdza uzyskaną kategorię sędziowską na podstawie protokołów z egzaminów organizowanych w klubie/okręgu. PZG na podstawie uzyskanej dokumentacji od Komisji Sędziowskiej Sekcji GA wydaje licencję sędziowską.

§ 3

Regulamin egzaminu sędziowskiego z przepisów 2022 – 2024 organizowanego przez Komisję Sędziowską PZG na III, II kategorii

1. WARUNKI UCZESTNICTWA:

- a.** warunkiem organizacji kursu przez Komisję Sędziowską PZG na III i II kategorię jest zgłoszenie się minimum 10 uczestników,
Zgłoszenia należy kierować na adres narlochhn@gmail.com.
(Egzaminy na kategorię IV należy odbywać w okręgach).
- b.** zaliczenie pozytywnie egzaminu teoretycznego,
- c.** wniesienie opłaty na konto PZG za egzamin.

2. PRZEBIEG EGZAMINU:

- a.** Egzamin będzie się składał z przesędziowania z video następujących komponentów:
 - 4 układy DB (seniorki: obręcz, piłka, maczugi, wstążka)
 - 4 układy DA (seniorki: obręcz, piłka, maczugi, wstążka)
 - 6 układów A (2 x obręcz, piłka, 2x maczugi, wstążka)
 - 6 układów E (obracz, 2 x piłka, maczugi, 2 x wstążka)
 - 15 minut przerwy
 - 2 układy DB (układy zespołowe)
 - 2 układy DA (układy zespołowe)
 - 4 układy A (układy zespołowe)
 - 4 układy E (układy zespołowe),
- b.** Czas na wystawienie oceny pojedynczego układu:
 - **indywidualne**
 - 120 sekund od zakończenia wyświetlenia video – DB i DA
 - 90 sekund od zakończenia wyświetlania video – A i E
 - **układy zespołowe**
 - 120 sekund od zakończenia wyświetlenia video – DB i DA
 - 90 sekund od zakończenia wyświetlania video – A i E,
- c.** Każda zdająca osoba ocenia układ samodzielnie, zgodnie z przepisami zapisując symbole oraz wartości poszczególnych elementów, zaznaczając obecność elementów fal W, zaznaczając stosowne potrącenia za brak fal/ brak grup fundamentalnych, zaznaczając stosowne potrącenia w artyzmie itp.,
- d.** W przypadku elementów, które nie są do zaliczenia z powodów błędów technicznych czy nie spełnienia wymogów, Sędzia zapisuje symbol elementu i przekreśla pole z wartością.

3. OCENA EGZAMINU:

Pod uwagę przy ocenie wysędziowanych układów będzie brana znajomość przepisów i zastosowanie ich w praktyce poprzez: właściwe zapisywanie symboli elementów (w przypadku skoków, piruetów, równowag dopuszczalne jest narysowanie jedynie bazowego znaczka elementu $\wedge$, $\circ$, $\top$) oraz jego wartości, zapisywanie i skreślanie również Ryzyk czy elementów DA, które zostały wykonane, ale nie zostały zaliczone z powodu powtórzenia rotacji czy błędów wykonania.

W komisji DB i DA ocena końcowa nie jest kryterium do oceny, a przesędziowanie całego układu i umiejętność zauważenia i właściwego ocenienia poszczególnych komponentów. W komisji A i E ocenie podlega nota końcowa, która jest wynikiem zastosowania odpowiednich potęg.

4. OCENA KOŃCOWA Z EGZAMINU:

- Ocena z układów indywidualnych (kwalifikująca do sędziowania kategorii układów indywidualnych).
- Ocena z układów zespołowych (kwalifikująca do sędziowania kategorii układów zespołowych).
- W zależności od procentu prawidłowych odpowiedzi Sędzia ma możliwość uzyskać następujące kategorie sędziowskie:

Kategoria osób przystępujących do egzaminu sędziego	Niezaliczenie egzaminu	Obniżenie kategorii	Utrzymanie kategorii	Podniesienie kategorii
Nowi Sędziowie oraz IV kategoria	50% i mniej	-----	51 – 64% = IV	65% i więcej po przesędziowaniu 2 zawodów * = III
III kategoria	50% i mniej	51 – 59% = IV	60 – 75% = III	76% i więcej = II
II kategoria	50% i mniej	51 – 59% = III	60% i więcej = II	Uzyskanie uprawnień BREVET

* po przesędziowaniu 2 zawodów z kalendarza PZG zasiadając w panelu sędziowskim w komisjach DB/DA/A/E

W przypadku uzyskania wyraźnie niskiej wartości w konkretnej komisji (BD, DE, A, lub E), co spowoduje niezaliczenie egzaminu, będzie możliwość poprawki danego panelu.

§ 4

Kategorie sędziowskie

1. Kategoria IV (kandydat)

Osoba, która **po raz pierwszy** stara się o przyznanie licencji sędziowskiej PZG musi spełnić następujące warunki:

- ukończone 18 lat,
- zdany egzamin sędziowski organizowany przez PZG lub okręg/klub zrzeszony w PZG.

Sędzia, który uzyskał kategorię IV może sędziować:

- EOOM, MMM, PP,
- zawody ogólnopolskie,
- inne zawody z kalendarza PZG,
- zawody spoza kalendarza PZG.

Sędzia z kategorią IV może być powoływany na zawody mistrzowskiej jako Sędzia liniowy/mierzący czas, a w szczególnych przypadkach również do panelu sędziowskiego.

*W karcie Ewidencji Sędziego funkcja LINIA i/lub CZAS pełniona trzykrotnie jest równa jednemu przesędziowaniu w panelu (DB, DA, A, E) – wyłącznie w ewidencji Sędziego wnioskującego o podwyższenie z IV kategorii na III.

Aktywny zawodnik może uzyskać maksymalnie IV kategorię sędziowską i nie może podczas jednej imprezy sportowej pełnić jednocześnie dwóch funkcji – Sędziego i zawodnika.

Zezwala się na odbycie kursu sędziowskiego przez osoby niepełnoletnie (17 lat), jednak po pozytywnym zdaniu egzaminu kandydat może składać wniosek o licencję Sędziego oraz uzyskać uprawnienia do sędziowania dopiero po ukończeniu 18 lat.

2. Kategoria III (okręgowy)

III kategorię sędziowską może uzyskać Sędzia, który:

- ma minimum 2 lata stażu w IV kategorii lub uzyskał bardzo dobry wynik z egzaminu sędziowskiego PZG, zgodnie z obowiązującym regulaminem Egzaminu.

Uwaga: Zawodniczki gimnastyki artystycznej posiadające klasę mistrzowską mogą mieć skrócony okres stażu w kategorii IV do jednego roku z podziałem na dwa półrocza.

W układach indywidualnych:

- przedstawił kartę ewidencji pracy sędziego, w której uwzględnił minimum 8 imprez sportowych rozgrywanych na terenie Polski, podczas których sprawował obowiązki Sędziego E, A, DA lub DB.

W układach zespołowych:

- przedstawił kartę ewidencji pracy Sędziego, w której uwzględnił minimum 4 imprezy sportowe rozgrywane na terenie Polski, podczas których sprawował obowiązki sędziego E, A, DA, DB, L, T.

3. Kategoria II (związkowy)

II kategorię sędziowską może uzyskać sędzia, który:

- ma minimum 2 lata stażu w III kategorii,
- ukończył kurs organizowany przez PZG i zdał pozytywnie egzamin testowy z aktualnie, obowiązujących przepisów, uzyskując wymagany regulaminem procent do utrzymania lub podniesienia kategorii,
- przestrzega Regulaminu Sędziowskiego.

W układach indywidualnych:

- przedstawił kartę ewidencji pracy Sędziego, w której uwzględnił minimum 8 imprez sportowych rozgrywanych na terenie Polski, podczas których sprawował pracę Sędziego, zasiadając w pełnym panelu sędziowskim (tylko panele DB, DA, A, E) **w obowiązującym cyklu olimpijskim,**

W układach zespołowych:

- przedstawił kartę ewidencji pracy Sędziego, w której uwzględnił minimum 4 imprezy sportowe rozgrywane na terenie Polski, podczas których sprawował obowiązki sędziego E, A, DA, DB.

- **Po przedstawieniu karty ewidencji** przesądziował podczas zawodów z kalendarza PZG minimum 4 układy (DB, DA, A oraz E) w obecności przedstawiciela komisji sędziowskiej Zarządu sekcji GA oraz otrzymał pozytywną opinię o sędziowaniu wystawioną przez komisję sędziowską PZG.

O przyznaniu kategorii Sędzia będzie poinformowany mailowo przez Zarząd Sekcji gimnastyki artystycznej PZG.

UWAGA:

Tylko sędzia z minimum II kategorią oraz pozytywną opinią komisji sędziowskiej może być nominowany do odbycia kursu międzynarodowego FIG.

4. Kategoria I (sędzia międzynarodowy – Brevet kat. 4, 3, 2)

- **Sędzia z minimum II kategorią sędziego związkowego,**
- **zaakceptowany przez komisję sędziowską Zarządu Sekcji GA,**
- **Sędzia, który pozytywnie zdał egzamin na Sędziego międzynarodowego podczas oficjalnych kursów sędziowskich organizowanych przez FIG.**

***Wniosek o podniesienie kategorii sędziowskiej wraz z załączoną kartą ewidencji Sędziego należy przestać w terminie czerwiec – lipiec lub grudzień – styczeń na adres: narlochhn@gmail.com**

§ 5

Pokrewieństwo

- 1. Sędzia zasiadający w panelu** nie może być w żadnym stopniu spokrewniony z zawodnikiem biorącym udział w zawodach w danej kategorii, zasada ta dotyczy zarówno zawodów z kalendarza PZG, jak i turniejów towarzyskich.
- 2. Sędzia Główny** nie może być w żadnym stopniu spokrewniony z zawodnikiem biorącym udział w zawodach danej kategorii, zasada ta dotyczy zawodów z kalendarza PZG. **Dopuszcza się taką sytuację na zawodach towarzyskich spoza kalendarza PZG, w takim przypadku Sędzia Główny nie powinien rozstrzygać sporów w kategorii wiekowej, gdzie zawodnikiem jest osoba spokrewniona, a do rozstrzygnięcia powinien zostać wyznaczony sędzia z panelu, z najwyższą kategorią.**
- 3. Sędziowie spokrewnieni ze sobą** zasiadający w panelu nie mogą zasiadać w komisji dwuosobowej. Zasada dotyczy każdego stopnia pokrewienia i obowiązuje na zawodach z kalendarza PZG.

§ 6

Komisje sędziowskie

a. Trudność (D)

DB1/DB2 oraz DA1/DA2: sędziują w podgrupach, siedząc razem, oceniają niezależnie i wystawiają jedną wspólną ocenę zgodnie z przepisami FIG:

- **DB1/DB2 – Trudność Ciała (DB)**

- **DA1/DA2** – Trudność Przyboru (DA)
- **W klasie Młodzieżowej i III w układzie tanecznym Sędziowie oceniają** (sędziują w podgrupach, siedząc razem, oceniają niezależnie i wystawiają jedną wspólną ocenę zgodnie z przepisami FIG):
 - **DB1/DB2** - Trudności ciała (DB), Pełne Fale Ciała (W) i Dynamiczne Elementy Rotacji (R)
 - **DA1/DA2** - Trudności ciała (DB), Pełne Fale Ciała (W) i Dynamiczne Elementy Rotacji (R)

Ocena końcowa DB stanowi średnią z dwóch ocen wystawionych przez komisję DB1/DB2 oraz DA1/ DA2. Dopuszczalna różnica między oceną DB1/DB2, a DA1/DA2 = 0.5

OCENA KOŃCOWA układu tanecznego:

Ocena końcowa DB + ocena końcowa A + ocena końcowa E – ewentualne potrącenia Sędziego Odpowiedzialnego, Sędziego Liniowego czy Sędziego Mierzącego Czas.

b. Artyzm (A):

- **A1/A2/A3/A4** – (sędziują niezależnie wyznaczając ostatecznie sumę odpowiednich potrąceń zgodnie z przepisami FIG)

Zasady:

Najwyższa i najniższa ocena nie są brane pod uwagę. Do ustalenia oceny końcowej **A** liczy się średnia z pozostałych 2 ocen (ocen środkowych).

Ocena końcowa ARTYZMU (A): suma potrąceń artystycznych jest odejmowana od **10,00 punktów**.

Maksymalna dopuszczalna rozbieżność między ocenami środkowymi:

0,4 punktu przy potrąceniach równych 1,4 pkt. i mniej

0,6 punktu przy potrąceniach większych niż 1,4 pkt.

c. Wykonanie (E):

- **E1/E2/E3/E4** (sędziują niezależnie wyznaczając ostatecznie sumę odpowiednich potrąceń zgodnie z przepisami FIG)

Zasady:

Najwyższa i najniższa ocena nie są brane pod uwagę. Do ustalenia oceny końcowej **E** liczy się średnia z pozostałych 2 ocen (ocen środkowych).

Ocena końcowa WYKONANIA (E): suma potrąceń błędów technicznych jest odejmowana od **10,00 punktów**.

Maksymalna dopuszczalna rozbieżność między ocenami środkowymi:

0,4 punktu przy potrąceniach równych 1,4 pkt. i mniej

0,6 punktu przy potrąceniach większych niż 1,4 pkt.

d. OCENA KOŃCOWA UKŁADU:

Ocena końcowa D (suma ocen DB oraz DA) + ocena końcowa A + ocena końcowa E – ewentualne potrącenia Sędziego Odpowiedzialnego, Sędziego Liniowego czy Sędziego Mierzącego Czas.

Podczas wszystkich zawodów z kalendarza PZG dokonywanie zmian ocen Sędziów w przypadku rozbieżności, jest możliwe wyłącznie zgodnie z w/w Regulaminem oraz zgodnie z decyzją Sędziego Głównego Zawodów.

Nie ma możliwości automatycznego korygowania rozbieżności w ocenach Sędziów poprzez system komputerowy („rozwiąż konflikt”). Zmian może dokonywać wyłącznie osoba, która została wskazana przez Sędziego Głównego i przeszkolona w zakresie swoich obowiązków.

W przypadku rozstrzygania **miejsz ex aequo** w wieloboju, kolejności miejsc lub klasyfikacji do finałów bierzemy pod uwagę następującą kolejność postępowania:

1. Wyższa ocena z Wykonania (E),
2. Wyższa suma ocen Wykonania (E) i Artyzmu (A),
3. Wyższa ocena trudności D (DB + DA),
4. Mniejsza wartość sumy potrąceń wszystkich not z Wykonania,
5. Mniejsza wartość sumy potrąceń wszystkich not z Wykonania i Artyzmu,
6. Jeśli nadal wynik pozostaje taki sam, przyznaje się miejsca ex aequo.

● WYJĄTKI

– W uzasadnionych przypadkach, za zgodą Sędziego Głównego – komisja A i/lub E może składać się z 3 sędziów, którzy sędziują niezależnie i wystawiają ocenę niezależnie.

Ocenę końcową stanowi: ocena średnia z trzech not (rozbieżność między notami może być maksymalnie 0,8 punktu).

– W **uzasadnionych, wyjątkowych** przypadkach, za zgodą Sędziego Głównego i komisji sędziowskiej Zarządu Sekcji GA PZG – komisja A i/lub E może składać się z 2 sędziów, którzy sędziują niezależnie i wystawiają ocenę niezależnie.

Wyjątek ten nie może dotyczyć zawodów rangi mistrzowskiej i może być stosowany wyłącznie, jeśli takie rozwiązanie jest jedynym możliwym dla przeprowadzenia zawodów.

Ocenę końcową stanowi: ocena średnia z dwóch not (rozbieżność między notami może być maksymalnie 0,8 punktu).

e. Sędzia odpowiedzialny:

Funkcję tą będzie pełnił Sędzia wyznaczony poprzez powołanie PZG lub Sędzia Główny lub Sędzia wyznaczony przez Sędziego Głównego.

f. Sędziowie liniowi (L) – L1/L2

g. Sędzia mierzący czas (T) – T1 i/lub T2

h. Sędzia Główny – minimum II kategoria sędziowska

i. Komisja Kontrolna

Rola:

Zadaniem Komisji Kontrolnej jest wspieranie pracy poszczególnych paneli sędziowskich. Sędziowie zasiadający w Komisji Kontrolnej oceniają niezależnie i wystawiają samodzielną ocenę. W przypadku zbiórki komisji oceniającej z Komisją Kontrolną Sędziowie po krótkiej dyskusji wspólnie wystawiają ocenę końcową.

Komisję kontrolną powołuje komisja sędziowska Zarządu Sekcji GA PZG.

§ 7

Komisja Kontrolna

Zbiórka sędziów odbywa się w obecności Sędziego Głównego.

Zbiórka komisji oceniającej z Komisją Kontrolną:

a. DB/DA

Do zbiórki Komisji Kontrolnej z Komisją oceniającą dochodzi w momencie, kiedy różnica między oceną Komisji Kontrolnej i oceną Komisji Oceniającej DB lub DA jest większa niż 0,5 pkt.

Przykład: Sędzia Kontrolny DB wystawia ocenę 5,0 a Komisja Oceniająca wystawia ocenę 5,7 – następuje zbiórka komisji (różnica 0,7).

Przykład: sędzia Kontrolny DA wystawia ocenę 2,6 a Komisja Oceniająca wystawia ocenę 2,0 - następuje zbiórka komisji (różnica 0,6),

Przykład: sędzia Kontrolny DA wystawia ocenę 0,9 a Komisja Oceniająca wystawia ocenę 1,4 – NIE NASTĘPUJE zbiórka komisji (różnica 0,5 pkt.).

b. A/E

Do zbiórki Komisji Kontrolnej z Komisją Oceniającą dochodzi w momencie, kiedy różnica między oceną Komisji Kontrolnej i oceną Komisji Oceniającej A lub E jest większa niż:

- 0,3 przy potrąceniach równych 1,4 pkt. i mniej (**bez względu na to, która ocena Panelu, czy też Komisji Oceniającej wchodzi w pułap potrąceń 1,4 i poniżej**).
- 0,5 przy potrąceniach większych niż 1,4 pkt.

Przykład: Sędzia Kontrolny A wystawia sumę potrąceń 1,7 a Komisja Oceniająca wystawia sumę potrąceń 1,3 – następuje zbiórka komisji (różnica 0,4).

Przykład: Sędzia Kontrolny A wystawia sumę potrąceń 1,4 a Komisja Oceniająca wystawia sumę potrąceń 1,8 – następuje zbiórka komisji (różnica 0,4 przy potrąceniach 1,4 i poniżej).

Przykład: Sędzia Kontrolny E wystawia sumę potrąceń 2,8 a Komisja Oceniająca wystawia sumę potrąceń 3,3 – NIE NASTĘPUJE zbiórka komisji. (różnica 0,5 pkt).

§ 8

Regulamin powoływania sędziów.

Zawody z kalendarza PZG mogą sędziować tylko licencjonowani Sędziowie, którzy w wyznaczonym terminie opłacili /przedłużyli licencję sędziowską na dany rok.

W powołaniach do zawodów Komisja Sędziowska będzie brała pod uwagę:

1. Kategorię sędziowską,
2. Procent zdawalności przy egzaminie sędziowskim.
3. Doświadczenie Sędziego w praktycznym sędziowaniu zawodów z kalendarza PZG w obowiązującym cyklu olimpijskim (Minimum 1 zawody z kalendarza PZG w poprzedzającym półroczu).
4. Pozytywną ocenę pracy Sędziego z przeanalizowanych zawodów, wystawioną przez Komisję Sędziowską.
5. Stosowanie zasad fair play przez Sędziego.

Sędzia przyjmując powołanie sędziowskie, potwierdza jednocześnie, iż nie jest spokrewniony z zawodnikami biorącymi udział w zawodach. **Sędzia, który świadomie nie poinformuje o swoim pokrewieństwie podlega sankcjom.**

1. Zawody centralne

Zawody centralne z kalendarza imprez PZG mogą sędziować Sędziowie z kat. I, II i III (w szczególnych przypadkach z IV kategorią sędziowską), którzy:

- uczestniczyli w kursie sędziowskim zorganizowanym przez FIG lub PZG, zakończonym egzaminem,
- nie otrzymali upomnienia/nagany za niejednokrotne przewinienia podczas zawodów,
- nie są spokrewnieni (najbliższa rodzina) z zawodniczkami na danych zawodach.

Na zawody centralne Zarząd Sekcji GA PZG ma prawo powołać komisję kontrolną.

Zawody centralne:

- IMP junierek, senierek
- DMP junierek, senierek
- OOM
- MP w układach zespołowych

Wszystkie zawody centralne muszą być zarejestrowane kamerą.

Zasady losowania Sędziów na zawodach centralnych:

Losowanie będzie odbywać się zgodnie z przepisami międzynarodowymi FIG, według kategorii sędziowskich. Sędziowie z najwyższą kategorią powinny według możliwości zasiadać równomiernie w komisjach, zaczynając od komisji **DB1, DB2, DA1, DA2** następnie A.

Losowanie do komisji sędziowskich odbywa się zgodnie z kategorią sędziowską oraz zasadami, że w jednej komisji nie może sędziować więcej niż 1 Sędzia z danego miasta **ani 2 Sędziów spokrewnionych ze sobą** (zasada ta nie dotyczy komisji A i E).

Na wniosek Sędziego Głównego i za zgodą komisji sędziowskiej dopuszcza się w ścisłych finałach zawodów losowanie Sędziów z najwyższą kategorią równomiernie w panelach zaczynając od DB1, DA1, A1, E1 następnie DB2, DA2, A2, E2, wszystkie pozostałe A, wszystkie pozostałe E.

Przykład: DB 1 Olsztyn, DB 2 Olsztyn – sytuacja niedozwolona.

W uzasadnionych, wyjątkowych przypadkach, za zgodą Sędziego Głównego i komisji sędziowskiej Sekcji GA PZG, podczas zawodów funkcję Sędziego czasu/linii może pełnić Sędzia/Sędziowie z klubu, z którego już w panelu sędziowskim są rozlosowani Sędziowie.

Powołanie na zawody powinno zawierać:

- a. miejsce i termin zawodów
- b. miejsce zakwaterowania
- c. program zawodów
- d. pełnioną funkcję

Sędziowie wyznaczeni do sędziowania muszą być zawiadomieni o tym minimum na **21 dni** przed terminem zawodów centralnych.

Sędziowie powoływani w zastępstwie mogą otrzymać podobne zawiadomienie w terminie krótszym od w/w.

Organizator ani okręgi nie mogą dokonywać zmian w składach sędziowskich. **Zmian w powołaniach sędziowskich może dokonywać wyłącznie komisja sędziowska, w wyjątkowych okolicznościach (np. brak wymaganej liczby Sędziów dla przeprowadzenia zawodów).**

2. Zawody krajowe

Zawody krajowe z kalendarza imprez PZG mogą sędziować Sędziowie z kat. I, II, III i IV.

Na zawody krajowe każdy klub może wyznaczyć i podać jako swojego przedstawiciela Sędziego z licencją PZG, ale nie później niż **10 dni** przed terminem zawodów.

Sędzia Główny musi posiadać minimum II kategorię sędziowską. Decyduje o ilości komisji sędziowskich oraz przydziale przyborów.

W przypadku niedostatecznej liczby Sędziów, funkcję Sędziego liniowego i mierzącego czas wyznacza Sędzia Główny spośród Sędziów punktowych i/lub w szczególnych sytuacjach również spośród zawodniczek klasy junior/senior, po przeszkoleniu przez Sędziego Głównego.

Zawody krajowe:

- EOOM kl.III
- EOOM kl.II **(1 i 2 etap)**
- Edycje Pucharów Polski
- **Zawody Ogólnopolskie Seniorek, Juniorek i Juniorek Młodszych kl.II**
- Pozostałe zawody **z kalendarza PZG**

Zasady losowania Sędziów na zawodach krajowych:

Losowanie będzie odbywać się według kategorii sędziowskich.

Sędziowie z kategorią I powinni według możliwości zasiadać równomiernie we wszystkich komisjach, zaczynając od komisji DB1, DA1 następnie A1.

Po wylosowaniu sędziów DB1, DA1, A1 spośród pozostałych sędziów z I i II kategorią (na równi) następuje losowanie kolejnych funkcji DB2, DA2, A2, A3, A4.

Jeśli liczba Sędziów kat. I oraz II w drugim etapie losowania jest większa niż 5 osób, również dodaje się do losowania panel E.

W trzecim etapie losowania do pozostałych funkcji losuje się Sędziów kolejno z kategorią III, a następnie IV.

Losowanie do komisji sędziowskich odbywa się zgodnie z zasadą, że w jednej komisji nie może sędziować więcej niż 1 Sędzia z danego miasta **ani 2 Sędziów spokrewnionych ze sobą** (zasada ta nie dotyczy komisji A i E).

Przykład: DB1 Olsztyn, DB2 Olsztyn – sytuacja niedozwolona

W uzasadnionych, wyjątkowych przypadkach, za zgodą Sędziego Głównego i komisji sędziowskiej Zarządu Sekcji GA PZG, podczas zawodów funkcję Sędziego czasu/linii może pełnić Sędzia/Sędziowie z klubu, z którego już w panelu sędziowskim są rozlosowani Sędziowie.

UWAGA!

W przypadku, kiedy edycja Pucharu Polski junierek i/lub seniorek odbywa się jednocześnie wprowadza się osobne losowanie dla wszystkich kategorii wiekowych. **Sędzia, który został zgłoszony zobowiązany jest do dyspozycji na czas trwania wszystkich kategorii wiekowych rozgrywanych w danym terminie.** W przypadku większej liczby Sędziów, Sędzia Główny może udzielić zwolnienia na daną kategorię wiekową, na wniosek zainteresowanego Sędziego.

3. Zawody międzynarodowe

- a. Powołania Sędziów na oficjalne zawody międzynarodowe FIG, w których startuje reprezentacja Polski, dokonuje Komisja Sędziowska Zarządu Sekcji GA.
- b. Udział polskich Sędziów w oficjalnych zawodach międzynarodowych FIG, wymaga wcześniejszej akceptacji Zarządu Sekcji GA Polskiego Związku Gimnastycznego i musi być zgodny z zasadami ujętymi w:
 - „FIG General Judges' Rules 15th Cycle Valid 2022-2024”,
 - „2022-2024 FIG JUDGES' RULES SPECIFIC RULES FOR RHYTHMIC GYMNASTICS”,
 - „Rules for the FIG World Cup Series, 2022, 2023, 2024”.

Imiennie zaproszony Sędzia jest zobowiązany poinformować o otrzymanej propozycji Zarząd Sekcji GA PZG. Zasada ta nie dotyczy zwykłych turniejów międzynarodowych towarzyskich/klubowych. Niezastosowanie się do powyższych zasad może skutkować skierowaniem sprawy do komisji dyscyplinarnej i/lub niepowoływaniem Sędziego na oficjalne zawody FIG i/lub zawody centralne w Polsce.

§ 9

Obowiązki sędziego

1. Sędziowie punktowi zobowiązani są do:

- Obecności na odprawie sędziowskiej (w wyjątkowych, uzasadnionych sytuacjach on-line).
- Znajomości oraz przestrzegania przepisów, regulaminów, zarządzeń PZG i FIG.
- Niezależnego, bezstronnego i obiektywnego oceniania wszystkich startujących w konkursie zawodników/ zawodniczek oraz dostarczenia do sędziego głównego, po zakończonej pracy dokumentów sędziego (zeszyty, karty do sędziowania)
- Uczestnictwa w kursach, szkoleniach i seminariach, stałego samodoskonalenia się i śledzenia bieżących trendów w światowej gimnastyce artystycznej.
- Posiadania odpowiedniego stroju sędziowskiego (czarna lub granatowa marynarka, spódnica lub spodnie, biała koszula lub bluzka).
- Prowadzenia karty ewidencji pracy Sędziego (kat. III i IV).
- Zgłoszenia nieobecności na zawodach do Zarządu Sekcji GA PZG na adres mailowy zarzadgart@pzg.pl oraz Sędziego Głównego.
- Pełnienia funkcji wyznaczonych przez Sędziego Głównego.
- Przestrzegania bezwzględnego zakazu używania telefonów komórkowych oraz innych urządzeń multimedialnych/nadawczych (tablet, smartwatch) podczas pełnienia swoich funkcji w komisji sędziowskiej.

2. Sędzia Główny

Sędzia Główny jest odpowiedzialny za przebieg zawodów zgodnie z ustalonym regulaminem zawodów i niniejszymi założeniami, ma prawo wstrzymać zawody lub zarządzić chwilową przerwę, jeżeli miejsce zawodów z jakichkolwiek przyczyn stanie się nieodpowiednie.

Podczas zawodów Sędzia Główny nie może zajmować się sprawami organizacyjnymi i ma obowiązek być obecnym na sali podczas trwania całych zawodów.

Obowiązki Sędziego Głównego

- a. zatwierdzenie porządku organizacyjnego zawodów: dopilnowanie rozłożenia przyborów wokół planszy /zgodnie z regulaminem FIG/, zatwierdzenie przygotowania obiektu, przeprowadzanie odpraw.
- b. przeprowadzenie odprawy sędziowskiej, krótkiego szkolenia/przypomnienie przepisów.
- c. zweryfikowanie uprawnień sędziowskich.
- d. ustalenie składu komisji sędziowskich i przeprowadzenie losowania Sędziów wg zasad losowania.
- e. kierowanie pracą komisji sędziowskich, sekretariatu zawodów i zabezpieczenie zbiorów komisji z dala od publiczności.
- f. **zabezpieczenie zeszytów Sędziów, które stanowią dokumentację zawodów oraz przekazanie pełnej dokumentacji do Komisji Sędziowskiej Zarządu Sekcji GA PZG po zakończeniu zawodów.**
- g. złożenie na oficjalnym formularzu sprawozdania Sędziego Głównego **z zawodów krajowych** z kalendarza PZG do komisji sędziowskiej Zarządu Sekcji GA wraz z komunikatem końcowym, zawierającym wszystkie cząstkowe oceny oraz listę Sędziów (na adres narlochhn@gmail.com).
- h. wysłanie do PZG sprawozdania **z zawodów centralnych** w terminie do 3 dni po zakończonych zawodach.

§ 10

Sankcje

1. Sankcje, które mogą być nałożone na Sędziego w przypadku nieprzestrzegania regulaminu sędziowskiego i przepisów sędziowskich.

Przewinienie Sędziego nie wpływa na wynik sportowy/ **ocenę zawodnika:**

- a. **Upomnienie** – nadaje Sędzia Główny zawodów i/lub Zarząd Sekcji i/lub Komisja Sędziowska
Przykłady – niewłaściwy ubiór Sędziego, korzystanie z telefonu, konsultacja z trenerem/ zawodnikiem w trakcie trwania konkurencji, opóźnianie zawodów.
- b. **Żółta kartka** (dwa upomnienia na jednych zawodach lub trzy w danym roku kalendarzowym) – Nadaje Zarząd Sekcji GA PZG.
- c. **Zawieszenie w funkcji Sędziego w zawodach z kalendarza PZG na 3 miesiące.** Zawieszenie zostaje nadane w okresie startowym luty – czerwiec lub wrzesień – grudzień (dwie żółte kartki) – Nadaje Zarząd Sekcji GA PZG.
- d. Wstrzymanie powołań Sędziego na zawody Centralne na kolejny rok kalendarzowy w wyniku otrzymania żółtej i/lub czerwonej kartki w danym roku.

2. Sankcje, które mogą zostać nałożone na Sędziego w przypadku nieprzestrzegania regulaminów oraz przepisów sędziowskich.

Przewinienie Sędziego ma wpływ na wynik sportowy/ ocenę zawodnika:

a. **Upomnienie** – nadaje Sędzia Główny zawodów i/lub Zarząd Sekcji i/lub Komisja Sędziowska

Przykłady – Sędzia notorycznie pomija fundamentalne prace przyboru, fale, kryteria elementu ryzyka, myli liczbę wykonanych rotacji, podaje niewłaściwą wartość elementu, dokonuje błędnego podsumowania noty końcowej. Również upomnienia po analizie sędziowania zawodów.

b. **Żółta kartka** – Nadaje Zarząd Sekcji GA PZG

- dwa upomnienia na jednych zawodach lub trzy w danym roku kalendarzowym,
- przewinienie sędziego stwierdzone po analizie sędziowanych zawodów

Przykłady – Sędzia zawyża ocenę końcową zawodnika poprzez zaliczenie elementów, które ewidentnie nie powinny zostać zaliczone lub poprzez dokonanie zbyt małych potrąceń w komisji wykonania/artyzmu. Rażącem naruszeniem jest zawyżenie oceny zawodnikowi z klubu, z którego ramienia Sędzia pochodzi.

Sędzia zaniża notę zawodnika w sposób znaczący, poprzez pominięcie elementów trudności lub poprzez naliczenie zbyt dużej sumy potrąceń w komisjach wykonania/artyzmu.

c. **Czerwona Kartka** (2 żółte kartki w ciągu roku), zawieszenie w funkcji Sędziego na zawodach z kalendarza PZG na 1 rok kalendarzowy – Nadaje Zarząd Sekcji GA PZG.

d. Wstrzymanie powołań Sędziego na zawody Centralne na kolejny rok kalendarzowy w wyniku otrzymania żółtej i/lub czerwonej kartki w danym roku.

Obniżenie kategorii sędziowskiej:

Zarząd Główny Sekcji GA PZG na wniosek Komisji Sędziowskiej może obniżyć kategorię sędziowską z II na III Sędziom, którzy po analizie przesędziowanych zawodów wykazują braki wiedzy i/lub umiejętności odpowiadającym Sędziom kategorii II. (Czyli: *Praca w komisjach DB i DA charakteryzująca się wyłapaniem wszystkich elementów trudności, z zaznaczeniem ich prawidłowej wartości, z prawidłową oceną czy element jest, czy też nie jest do zaliczenia*).

Sędzia może odwołać się od każdej z decyzji, podając powód odwołania. Odwołanie będzie rozpatrywane przez Zarząd Sekcji GA PZG.

§ 11

Protesty do oceny trudności DB i/lub DA

Protest można wnieść podczas zawodów centralnych (IMP , DMP, MPZ, OOM) oraz zawodów: EOOM kl. II i III, edycje Pucharu Polski do ocen DB oraz DA.

Protest należy zgłosić do Sędziego Głównego zawodów i wprowadzić go do systemu komputerowego, najpóźniej 5 min po wyświetleniu/ogłoszeniu noty zawodniczek lub poprzez udostępniony specjalistyczny system komputerowy.

Protest musi konkretnie określać, której oceny dotyczy DB, DA czy jednej i drugiej oraz jakiej oceny oczekuje w poszczególnych panelach trener, składający protest.

Protest do oceny może wnieść trener klubowy zawodniczek bądź osoba posiadająca pisemne upoważnienie trenera klubowego, które należy złożyć przed rozpoczęciem zawodów do Sędziego Głównego.

Ogłoszenie i/lub wyświetlenie zgłoszenia protestu musi nastąpić zaraz po jego złożeniu, w trakcie trwania rzutu.

Protest jest rozpatrywany na koniec rzutu, w którym startowała dana zawodniczka, a jego rozstrzygnięcie ogłoszone jest przed rozpoczęciem kolejnego rzutu.

Opłata regulaminowa za odrzucony protest:

- a. pierwsze zgłoszenie 300 zł,
 - b. drugie i każde następne zgłoszenie z danego klubu 500 zł na danej imprezie ,
- Stawki zgodne z obowiązującą Uchwałą Zarządu Głównego PZG.

Rozpatrywanie Protestu.

Protest rozpatrywany jest przez komisję sędziowską zasiadającą w panelu trudności, przy nadzorze Sędziego Głównego.

W przypadku obecności Komisji Kontrolnej, protest jest rozpatrywany również w porozumieniu z tą komisją.

Protest dotyczący oceny DB rozpatrywany jest przez Sędziów z II panelu DB lub przy jego braku przez panel DA oraz sędziego Komisji Kontrolnej DB lub DA w przypadku jego obecności.

Protest dotyczący oceny DA rozpatrywany jest przez Sędziów z II panelu DA lub przy jego braku przez panel DB oraz sędziego Komisji Kontrolnej DA lub DB, w przypadku jego obecności.

Sędziowie oceniają układ z nagrania, każda osobno i niezależnie, a następnie spotykają się i wystawiają wspólną ocenę.

Panel rozpatrujący protest ma prawo wglądu do kart sędziowskich danego układu.

Protest uznany

Ocena komisji rozpatrującej protest jest minimum o 0,4 pkt. większa niż ocena panelu sędziowskiego. Ocena końcowa zawodniczki zostaje podniesiona na ocenę wystawioną przez komisję rozpatrującą protest, maksymalnie do wysokości noty oczekiwanej przez trenera.

~~Wnioskowana ocena trenera może być max. wyższa o 0,4 pkt. od oceny jaką wystawiła komisja rozpatrująca.~~

Nie ma opłaty regulaminowej.

Protest odrzucony

Ocena komisji rozpatrującej protest jest mniejsza, równa lub większa o max. 0,3 pkt. niż ocena panelu sędziowskiego – ocena zawodniczki pozostaje bez zmian.

Ocena zostaje zmniejszona na ocenę wystawioną przez komisję rozpatrującą, jeżeli ta wystawiła ocenę mniejszą o 0,4 pkt. lub więcej niż panel oceniający.

~~Ocena pozostaje bez zmian, kiedy wnioskowana ocena trenera jest wyższa o 0,5 pkt lub więcej od oceny jaką wystawiła komisja rozpatrująca.~~

Klub lub trener zawodnika jest zobowiązany do uiszczenia opłaty regulaminowej na konto PZG w terminie **do 7 dni** od dnia złożenia protestu.

Potwierdzenie przelewu należy przesłać na adres zarzadgart@pzg.pl .

Klub, który w terminie nie dokona w/w formalności, nie ma prawa zgłaszać protestu na kolejnych zawodach.

UWAGA! Protest nie może być rozpatrywany przez Sędziego, który reprezentuje klub zawodniczek, której protest dotyczy. W takim wypadku Sędzia Główny wyznacza Sędziego o najwyższej kategorii, spośród Sędziów zasiadających w panelu, który będzie rozpatrywał protest.

Przykłady:

Ocena panelu	Ocena wnioskowana przez trenera	Ocena komisji rozpatrującej	Rozpatrzenie protestu	Nota końcowa
2,0	2,8	2,4	uznany	2,4
2,0	3,0	2,4	uznany	2,4
2,0	2,4	2,8	uznany	2,4
2,0	2,5	1,8	odrzucony	2,0
2,0	2,5	1,6	odrzucony	1,6
2,0	2,5	2,3	odrzucony	2,0

§ 12

W przypadku zgłoszonej wątpliwości trenera co do potrąceń Sędziego Czasu i Linii – Sędzia Odpowiedzialny ma obowiązek zweryfikować prawidłowość zastosowanych potrąceń (nagranie video/VAR).

Wykorzystywanie zapisu i nagrań video, odtwarzanie VAR jest możliwe wyłącznie za zgodą i w obecności Sędziego Głównego.

KOMISJA SĘDZIOWSKA SEKCJI GIMNASTYKI ARTYSTYCZNEJ 08.02.2023 r.

***W kolorze czerwonym wyróżnione są wszystkie nowości bądź zmiany w stosunku do poprzedniego Regulaminu.**

**Polski Związek
Gimnastyczny**

ul. Ratuszowa 11
03-450 Warszawa

tel. 570 990 303

kontakt@pzg.pl www.pzg.pl